

Bemærkninger til forslaget

I de første år efter, at pesticidafgiften blev forhøjet i 1998, blev der årligt afsat mellem 50 og 70 mio. kr. til projekter, der skulle fremme pesticidfri dyrkning. Dertil kom et ubudgetteret merprovenu på omkring 50 mio. kr. årligt. Disse penge blev anvendt på en lang række vigtige projekter, bl.a. forsknings- og udviklingsprojekter, men også til eftersporing af pesticider på afveje og til tilskud til at fremme nye produktionsgrene inden for økologien.

Loven om pesticidafgiften er indrettet således, at provenuet først og fremmest skal kompensere landmænd for de øgede ejendomsskatter, der følger med ejendomsstigningerne, og det er anledningen til, at der siden 2001 kun har været få midler fra pesticidafgiftsprovenuet til at betale for at fremme pesticidfri dyrkning.

Med forslaget til finanslov for 2004 og forslaget til ændring af bemyndigelsesloven tager man konsekvensen af, at provenuet fra pesticidafgiften er blevet udhulet af refusionen til landbruget for stigninger i ejendomsskatten, og har fastsat, at der årligt fra provenuet fra pesticidafgiften skal gå 13 mio. kr. til at fremme pesticidfri dyrkning. De penge rækker ikke langt.

Formålet med pesticidafgiften burde alene være at skaffe midler til at nedsætte forbruget af pesticider. Beregninger viser, at afgiften ikke samlet set har fået priserne på pesticider til at stige (Tabel 2.2. Udviklingen i »landmandspriser« inkl. pesticidafgift for pesticider 1991-2003. Fødevarerøkonomisk Institut. Figur 2.2. Prisudvikling for pesticider 1995-2003. Fødevarerøkonomisk Institut.)

Derfor kan pesticidafgiften heller ikke forventes at have nogen adfældsregulerende effekt. Skal en pesti-

cidafgift have en adfældsregulerende effekt, er det afgifter i en helt anden størrelsesorden end her foreslået, der skal på dagsordenen.

Det fremgår af de nævnte kilder, at priserne på grund af den seneste afgiftsstigning er steget væsentligt fra 1998 til 1999. Denne afgiftsstigning var på 50 pct. for insekticider og 25 pct. for herbicider og fungicider. Det fremgår imidlertid også, at priserne samlet set er faldet fra indeks 110 i 1999 til indeks 100 i 2003. Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at priserne på insekticider, der fik den største afgiftsstigning, er faldet mest.

Med den nye vandforsyningslov er det nu muligt også for almene vandforsyninger på baggrund af en indsatsplan at indgå en frivillig aftale med den enkelte landmand om f.eks. at dyrke jorden uden brug af pesticider. Formålet er at følge nogle retningslinjer, der tager hensyn til områdets sårbarhed og dannelsen af grundvand. Det er vandforbrugerne, der skal betale for vandforsyningernes udgifter til frivillige dyrkningsaftaler med landmænd, som skal forebygge, at pesticider finder vej til drikkevandet. Disse frivillige dyrkningsaftaler er kun i deres vorden, og Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) forventer, at vandpriserne vil eksplodere på grund af disse nye udgifter til forureningsbekæmpelse.

Udgifter til vandværkernes boringskontrol for pesticider dækkes også af vandforbrugerne. Der er her entydigt tale om udgifter, som er påført forbrugerne af forurenere med pesticider, og derfor bør udgifterne dækkes af forbrugere af pesticider.

Så også af hensyn til at få forurenere til at betale forebyggelse af forurening må pesticidafgiften hæves.